

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Praca w Polsce

informacje dla cudzoziemców

(nie dotyczy obywateli państw UE, EOG
i Szwajcarii)

podstawowe zasady
od 1 stycznia 2018 r.

Szczegółowe informacje znajdziesz na stronie
www.mrpips.gov.pl

Aby cudzoziemiec mógł legalnie pracować w Polsce, musi:

- posiadać dokument dopuszczający go do polskiego rynku pracy (ewentualnie być zwolnionym na podstawie szczególnych przepisów);
- przebywać legalnie na terytorium Polski, a podstawa pobytu musi uprawniać do wykonywania pracy (np. odpowiednia wiza lub zezwolenie na pobyt);
- wykonywać pracę na warunkach zawartych w zezwoleniu lub oświadczeniu;
- podpisać z pracodawcą odpowiednią umowę dotyczącą pracy.

Cudzoziemiec może wykonywać pracę wyłącznie na rzecz pracodawcy wskazanego w zezwoleniu/oświadczeniu!

Nielegalne wykonywanie pracy w Polsce lub nielegalny pobyt może grozić poważnymi konsekwencjami, takimi jak: kara grzywny czy wydalenie z Polski. Decyzja o wydaleniu wiąże się z wpisem do wykazu cudzoziemców niepożądanych w Polsce oraz do Systemu Informacyjnego Schengen dla celów odmowy wjazdu i brakiem możliwości ponownego wjazdu do strefy Schengen.

Dokumenty dopuszczające do polskiego rynku pracy

- **Zezwolenie na pracę** – wydawane przez wojewodę **na wniosek pracodawcy**;

5 typów zezwoleń na pracę:

- A** - gdy cudzoziemiec jest zatrudniony w podmiocie w Polsce;
- B** - gdy cudzoziemiec pełni funkcję w zarządzie, działa jako komplementariusz albo prokurent;
- C,D,E** - w przypadku delegowania cudzoziemca na terytorium Polski.

- **Zezwolenie na pracę sezonową – typ S - (nowy instrument wprowadzony 1 stycznia 2018 r.)** – wydawane przez starostę **na wniosek pracodawcy** – uprawnia do wykonywania pracy w podklasach uznanych za sezonowe przez 9 miesięcy w roku kalendarzowym (UWAGA – różnice w przypadku cudzoziemca przebywającego w Polsce i przyjeżdżającego z zagranicy).

Praca sezonowa będzie możliwa wyłącznie na podstawie zezwolenia na pracę sezonową!

- **Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (zmiany od 1 stycznia 2018)** – rejestrowane w powiatowym urzędzie pracy **przez pracodawcę** dla obywateli Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy, uprawnia do wykonywania pracy nie-sezonowej bez zezwolenia przez okres 6 miesięcy w kolejnych 12 miesiącach;
- **Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę** – wydawane przez wojewodę **na wniosek cudzoziemca**, uprawnia zarówno do pracy jak i do pobytu.

Najważniejsze zmiany od 1 stycznia 2018 r. Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi:

- ⇒ może dotyczyć podklas, które nie są objęte zezwoleniem na pracę sezonową;
- ⇒ pracodawca ma obowiązek poinformować urząd o podjęciu (najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy) lub niepodjęciu (w terminie 7 dni od daty rozpoczęcia pracy wskazanej w oświadczeniu) przez Ciebie pracy;
- ⇒ przy zliczaniu okresów wykonywania pracy pod uwagę są brane okresy, na jakie oświadczenie zostało zarejestrowane. Dlatego jeżeli zakończysz pracę wcześniej niż było to określone w oświadczeniu, warto poinformować o tym urząd pracy. Możesz to zrobić Ty lub Twój pracodawca. Uwaga: podanie nieprawdziwych informacji podlega karze grzywny.

W trakcie pracy na oświadczeniu (6 miesięcy w ciągu 12 miesięcy) lub zezwoleniu na pracę sezonową (9 miesięcy w roku kalendarzowym) możesz zmienić pracodawcę. Musi on jednak uzyskać dla Ciebie nowy dokument dopuszczający do rynku pracy.

Zezwolenie na pracę sezonową:

- ⇒ uprawnia do pracy w podklasach uznanych za sezonowe;
- ⇒ możesz pracować maksymalnie przez okres 9 miesięcy w roku kalendarzowym. W razie wjazdu do Polski w celu pracy sezonowej okres 9 miesięcy liczony jest od dnia wjazdu do obszaru Schengen;
- ⇒ pracodawca jest zobowiązany do przekazania kopii dokumentu pobytowego i poinformowania urzędu po Twoim przyjeździe, pod jakim adresem mieszkasz w Polsce - dopiero wówczas urząd wyda zezwolenie na pracę sezonową uprawniające Cię do pracy. *Możesz pracować w trakcie oczekiwania na zezwolenie na pracę sezonową, czyli po poinformowaniu urzędu przez pracodawcę o Twoim przyjeździe. Praca musi być jednak wykonywana na warunkach określonych w zaświadczeniu o wpisie wydanym wcześniej przez urząd.*

Zezwolenia na pracę sezonową są przeznaczone dla wszystkich cudzoziemców z państw spoza UE/EOG, oświadczenia - dla obywateli Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy.

Niezależnie od rodzaju dokumentu dopuszczającego do rynku pracy:

- ⇒ umowa dotycząca pracy pomiędzy Tobą i pracodawcą musi być zawarta w formie pisemnej;
- ⇒ pracodawca ma obowiązek przedstawić Ci tłumaczenie umowy w zrozumiałym dla Ciebie języku;
- ⇒ pracodawca ma obowiązek w ciągu 7 dni zgłosić Cię do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, co daje Ci prawo do świadczeń w razie choroby, wypadku przy pracy lub macierzyństwa oraz do bezpłatnego korzystania ze służby zdrowia (nie dotyczy umów o dzieło);
- ⇒ pracodawca ma obowiązek sprawdzenia ważności i skopiowania Twojego dokumentu uprawniającego do pobytu w Polsce.

W przypadku umowy o pracę masz prawo do co najmniej minimalnego wynagrodzenia w Polsce (w 2018 r. - 2100 PLN brutto); Minimalna stawka godzinowa w Polsce w 2018 r. wynosi 13,70 PLN brutto (dotyczy m.in. umów zlecenia, nie dotyczy umów o dzieło);

Dbaj o swoje bezpieczeństwo!

- Nie oddawaj nikomu swojego paszportu lub dokumentu tożsamości;
- Masz prawo do otrzymania kopii zezwolenia na pracę, zaświadczenia o wpisie do ewidencji lub zarejestrowanego przez urząd oświadczenia;
- Uważaj na nielegalnych pośredników;
- Sprawdź Twojego pracodawcę (możesz skontaktować się z nim telefonicznie, sprawdzić jego firmę w internecie lub bazie REGON www.stat.gov.pl/regon/ i KRS www.krs-online.com.pl/;

- Jeśli pracę powierza Ci polska agencja pracy tymczasowej, sprawdź na stronie: stor.praca.gov.pl, czy posiada wymagany certyfikat;

Ważne:

- Stroną inicjującą pracę jest, co do zasady, pracodawca (zezwolenie na pracę, zezwolenie na pracę sezonową, oświadczenie);
- Jeśli jesteś zatrudniony w związku z oświadczeniem na podstawie umowy o pracę, a Twój pracodawca chce kontynuować współpracę z Tobą przez dłuższy okres, może, już po 3 miesiącach wykonywania przez Ciebie pracy, złożyć do wojewody wniosek o wydanie zezwolenia na pracę (lub Ty wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt i pracę) na prostszych zasadach. Jeśli wniosek o zezwolenie będzie kompletny, Twoja praca będzie uznana za legalną do wydania decyzji;
- Jeżeli jesteś obywatelem Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji lub Ukrainy i wykonywałeś dla danego pracodawcy pracę sezonową co najmniej raz w ciągu poprzednich 5 lat i chce Cię on zatrudnić do prac uznanych za sezonowe, może uzyskać wpis wielosezonowy (wpis do rejestru pracy sezonowej na trzy kolejne lata). Na jego podstawie będziesz mógł składać wnioski wizowe w tych trzech latach. W każdym roku zezwolenie na pracę zostanie wydane zgodnie z ogólną zasadą (patrz trzecia strzałka w części Zezwolenie na pracę sezonową).
- W Polsce możliwe jest wykonywanie pracy na podstawie różnych umów (m.in. umowy o pracę, zlecenia, umowy o dzieło). Rodzaj umowy wiąże się z charakterem pracy oraz zakresem praw i obowiązków. **Najwięcej praw i najszerszą ochronę daje pracownikowi umowa o pracę.**

Państwowa Inspekcja Pracy udziela bezpłatnych porad i informacji z zakresu prawa pracy i legalności zatrudnienia, rozpatruje skargi pracowników na nieprzestrzeganie przez pracodawców przepisów prawa pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nielegalne zatrudnienie. Adresy i telefony inspektoratów pracy można znaleźć na stronie internetowej www.pip.gov.pl